

Motion till riksdagen 2025/26:3329

av **Camilla Brunsberg (M)**

Ett mer flexibelt strandskydd för fler bostäder vid vattnet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ytterligare stärka kommunernas beslutanderätt och självbestämmande i strandskyddsärenden, särskilt i redan bebyggda och planlagda områden, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att säkerställa en mer förutsägbar och mindre restriktiv tillämpning av strandskyddsreglerna vid dispensprövning och detaljplanering och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att begränsa länsstyrelsens möjligheter att utöka strandskyddet till 300 meter till väl motiverade undantagsfall och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att genomföra en samlad översyn av strandskyddet i syfte att förenkla regelverket, öka rättssäkerheten och påskynda bostadsbyggandet i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Strandskyddsreglerna måste vara flexibla och anpassade till lokala förutsättningar för att inte stå i vägen för bostadsbyggande och utveckling i hela landet.

Under senare år har vissa steg tagits för att modernisera strandskyddet. År 2022 beslutade riksdagen om en reform som bland annat gav kommunerna ökade möjligheter att peka ut landsbygdsutvecklingsområden i strandnära lägen (LIS-områden) och införde lättnader för mindre vattenområden och redan ianspråktagna miljöer. Reformen har inneburit ett ökat lokalt inflytande i vissa fall.

Därefter beslutade riksdagen 2024/25 om ytterligare lättnader i strandskyddet. Från och med den 1 juli 2025 gäller inte längre generellt strandskydd vid små insjöar och smala vattendrag, och vatten som anlagts efter 1975 undantas helt. Samtidigt införs en möjlighet att i enskilda fall besluta om strandskydd vid dessa vatten om området bedöms vara av särskild betydelse för strandskyddets syften. Kommunerna har också fått ökade möjligheter att låta tidigare upphävt strandskydd i detaljplaner fortsätta gälla även när en ny plan tas fram.

Trots dessa viktiga steg kvarstår dock stora problem i praktiken:

- Länsstyrelserna överprövar fortfarande många kommunala beslut och tillämpar strandskyddsreglerna mer restriktivt än lagstiftarens intention.
- Utökning av strandskyddet till 300 meter används oftare än vad som var avsett och skapar osäkerhet för både kommuner och markägare.
- Kommuner, särskilt i kust- och skärgårdslän som Blekinge, hindras fortfarande från att utveckla attraktiva bostäder och stärka sin tillväxt.

Sammantaget innebär detta att strandskyddet fortfarande upplevs som oförutsägbart och i många fall alltför långtgående. För att nå målet om en levande landsbygd, fler bostäder och ett mer rättssäkert regelverk behövs därför ytterligare förändringar.

Riksdagen bör därför ge regeringen till känna att arbetet med att reformera strandskyddet måste fortsätta, med målet att stärka det kommunala självbestämmandet, begränsa länsstyrelsernas möjlighet till ingripanden och förenkla regelverket för både enskilda och kommuner.

Camilla Brunsberg (M)